

DOMOVINA

Izhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne pismenosti ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Hroščina za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrt leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

„Jezik očistite peg!“

Milodoneč, sladko glaseč, da, tako ljubko vijoč je naš materin jezik, kakor malokateri drugi kulturnih jezikov; nek Francoz, čuvši zvonko slovensko govorico, dejal je: „da mi ni francoski materin jezik, odločil bi se za slovenskega“. Tako oceno zasluži si naš slovenski jezik pa le tam, kjer mu ni bilo iti čez vse mučilnice tujih sosednjih in raztezalnic. Drugače lice in drugačno sodbo pa seveda dobi, če pride iz nemške, lahonske ali iz mažarske Prokrustove postelje, kjer so mu raztegnili mišice in kite tako kruto, da nam reži nasproti popolnoma tuj, ostudno popačeni obraz. In to zmučeno pošast nam kažejo potem zlobni obrekovalci našega jezika, češ, to je vaš opevani jezik, takšnega hočete uvesti med salonske sosedbe.

Seveda so sami prekratkovitni ali prehudobni, da bi pripoznali, da so baš sami krivi, da nosi naš jezik v mnogih krajih in v mnogem stanju oguljen tilnik, kar mu ponižuje ugled in njegovo vrednost.

Izvirno lepoto in milobo pomagajo pa žali-bože prepogosto pačiti lastniki sami.

Kar tuji zavisti oproščamo, obsojati moramo med svojci najhuje.

Resnica je, da ni morda narodiča, ki bi razločeval pri svojem jeziku toliko narečij, kakor jih imamo Slovenci, a to osobito na Štajerskem. Saj že večkrat vasi v eni in isti župniji govore različna narečja, tu zavijajo, tam odbijajo končnice besedam, zopet drugje jih brezpo trebno pritikujejo. Ta n. pr. glasi se stavek: „Lisica volka sreča, se prestraši in ga prosi, da bi ji zavoljo njene starosti prizanesel“ — ob hrvaški meji za Sotloj: „Lesica vaška sreča, se prestraši nu ga prauši, de b'je zavauljič jēne stārusti prezanēsu;“ na zapadni Štajerski reklo bi se: „L'sica voka sreča, se prestraši 'n ga

prós, de b'ji zavol' nene starost p'rzanesu“, med tem ko se ravno to ob izhodnji meji glasi: „L'sica voká sreča, se vstraš' 'n ga pros' da b'j' zavolj njene starost' p'rzanesu“. Različnost govorice, ki je nastala vsled različnega podnebja, po krajevnih razmerah in duševnega razvoja ter različnih opravkih poedinih krajanov, ne da se povsem odpraviti, niti spojiti, dasi bo vsak pripoznal, da so temu kriva čisto tudi krajevne razvade, ki vsekakor jezik bolj pačijo, nego krasijo.

Odpuščati, da celo pripuščati se morajo večkrat te navade in razvade, vendar pa je tudi pri tem dolžnost merodajnikov, da se trudijo nadomeščati pregorostasne izrastke ljudskega narečja z pravilnimi, književnimi izrazi. To je ledina naših narodnih šol, cerkvenih propovednic in domačih uradov.

Hvalevredno moramo pripoznati, da se ti res trudijo za to. Saj so naši ljudski razumniki povsod tako izvežbani v književnem jeziku, da se povsem lahko izognejo nepravilnim izrodkom ljudske govorice — ako jih je se tudi resna volja. A ravno te večkrat manjka. Kako pogosto se dogaja, da vzorni učitelji in ostali narodni vodje, govorijo in učijo v šoli ter pri uradovanju pravilno slovenščino, ko pa jim je z narodom, da z otroci samimi zasebno občeovati, krenejo k narečju, meneč menda, da so tako mnogo bolj priljubljeni in originalni. To popustljivost pa si posebno mlajši zarod kaj hitro zapomni, misleč, to, kar se nas sicer uči, je „pregospoko“, saj se še take govorice gospod učitelj, duhovnik itd. sramujejo.

Ravno ta popustljivost pa se še nekje tem huje kaznuje.

Tuj uradnik, ki ima s slovenskim ljudstvom poslovati, priuči se za silo le dotičnega narečja, kar mu v izrazih zmanjka, nadomesti s svojimi lastnimi, za nas tujimi, te prikroji po vzoru

dotičnega narečja, a ljudstvo mora misliti, da se tako pač kje drugje na Slovenskem govori ter mu potrdi znanje deželnega jezika. Še ponosni so, da tujec tako „po domače“ govori ter n emu v protiuslugo sprejmo celo njegove novokovane besede pri občevanju z njim. Oholi tujec pa, ki je tako z dokazom znanja poslovnega jezika si zagotovil mastno službo ter se vsled tega liki klošč prismolil na dotično mesto, pomilovalno nas zaničuje, češ, tako mršav in reven je vaš jezik, da si morete z mojimi izrazi pomagati, ker vaš istih niti nima.

Tako pomagamo mi po svoji popustljivosti, nebržnosti in spoštljivosti do vsega, kar nam tujec ponuja, tujcu mrovariti naš lep jezik, kar stori zopet tujec v svoji budalosti, trdoglavosti in — škodoželjnosti. Ta misli, da je že storil več kakor mu treba, ako govori v poslovanju le navidezno slovenščino, da si je treba pač Slovincu biti tudi nemščine večjemu, ako hoče razumeti njegove nemško prikrojene besede, kakor „ztisniti se“ — za izraziti se, „ven peljati“ — za izdelati, „gor se držati“ — za bivati itd.

Ker pa je znil take besede imeniten tujec, treba jih je takoj udomačiti, a ko so se enkrat vtihotapile med narodom, ložje je poklenščka izgnati iz obsedenega, nego to tujo golazen iz narodnega narečja.

Žalostna istina je, da so najbolj bogato založeni z enakimi okuženimi izrazi ravno one oseba in javni činovniki, ki imajo neposredno mnogo z prostim ljudstvom občeovati, da se ti bacili tembolj sigurno zmešajo z domačo govorico, taki so sodniki, zdravniki, razni uradniki davčnih, poštnih in železniških oblastij, agentje, orožniki, financii, iztirjalci itd. Sploh pa moramo reči: vsak tujec med slovenskim ljudstvom škoduje ogromno našemu milemu jeziku, naj si že pa bo glavar, nočni čuvaj, ali le nemški „fechtbruder“ s culico.

LISTEK.

Teharski plemiči.

(Dalje).

Kakor rečeno, je bil po Žoharjevem odstopu Andrej Ostrožnik izvoljen občinskim predstojnikom. On je bil ljubljeneec tovarniškega ravnateljstva v Štorah. Ravnatelj Avgust Frey je postal občinski svetovalec in uradni vodja občinski. Ker občinski odborniki niso imeli nikake strokovne izobrazbe, moral je ravnatelj Frey prevzeti dolžnosti občinskega predstojnika in je zato tem lažje vodil vso občinsko oskrbovanje po svoji glavi. On sam je imel prvo besedo, ali žalibog bil je več samo nemškemu jeziku in ga zato tretjina odbornikov ni razumela. Opozicija je bila tudi nemogoča, ker nikdo ni bil zmožen, segati mu v nemško besedo in ker se je protivniku bilo bati, da zgubi zaslužek pri tovarni.

Kako pa je prospevala teharska obč. na pod vodstvom tega preveč poznatega pristnega Nemca, to bo pokazala v obili meri zgradba nove občinske in šolske hiše iz poznejše dobe.

Že za Žoharjevih časov se je sklenilo opustiti staro šolo poleg župne cerkve in zgraditi

v to svrhu novo poslopje v teharskem selu samem. Prva misel je bila, zidati omenjeno poslopje poleg Štefanove cerkve za glavnim altajem, poznejše pa, zgraditi jo v isti vrsti z vilo gospe Franciške Štunzerjeve in baronice de Jordis. Izvršila se je pa ta zadeva še le za županovanja Andreja Ostrožnika. Glavni voditelj te zadeve je bil pač občinski svet in v tem vodja uradovanja Avgust Frey, ravnatelj štorske tovarne. Teharske krajane so vprašali po okrožnici, ali so voljni prepustiti zgradbeni prostor zastonj ali za plačilo. Večina je odločila zastonj. Gospa Franciška Štunzer se je protivila prvi uradbeni nameri, ker bi se ji s tako zgradbo zaprl prosti razgled proti Vojniku. Baronici de Jordis pa je bil krik in vrišč šolske mladine nadležen, in zato je bila tudi ona proti zgradbi ob Štefanski cerkvi. Gospi sta se obrnili do ravnatelja Freya za pomoč.

Ravnatelj Frey se je hotel gospema prikupiti in je preložil zgradbeni prostor v sredo kraja med okrajno in zasebno cesto v tako ne prilično lego, kakor da bi novo poslopje padlo iz neba, in ni v nobeni vrsti z drugimi hišami na večno jezo in kvar Teharjanom. Tej zgradbi so Teharjani kot posestniki oporekali, se celo prav-

dali za to in je pravda stala 95 gld. Ali zastonj, beseda Nemca je veljala političnim oblastim več kakor beseda vseh Teharjanov. Razun tega pa je ravnatelj Frey tudi pretil oporekalcem, da jim odtegne zaslužek pri štorski tovarni, osobito privažanje premoga iz Laškega trga. Šola pa se jo zgradila proti volji lastnikov 1869, na prostoru, katerega je on odločil. Zidarstvo in več dela so se oddala po dražbi, mnogo pa se je zidalo na lastne troške. Stvarno in strokovnjaško se ni nič ukrepalo, posebno se ni oziralo na jakost lesa. Za stropne prečke se je jemalo drevje, na katerem so še dan poprej pevali ptički. Nasledek temu je bil, da se je že po treh letih stropni les zveznil in se strop hotel podreti. Poprava pa je več stala nego nova zgradba. Razun tega se je moralo tudi znotrajno prostorje mnoge drugače razdeliti. Pri tej šolski zgradbi je bil ravnatelj Frey glavni vodja in glavna oseba za vse in vsako stvar. Občinskega predstojnika je bilo samo ime. In glej, k zgradbi te šole in občinske hiše ni bilo nobenega računa. Niti občinski predstojnik, niti svetovalec niti odbornik onega in poznejšega časa ni vedel ničesa o kakem računu, in tudi dandanes nikdo ne ve, koliko je stala ta zgradba.

Da se pa slovenskega ljudstva ne bode prijemala taka „žlobudra“ tujcev, treba mu je znanje čiste, pravilne, književne slovenščine. Odvajati ga je kolikor mogoče starega udomačenega narečja, v kojem prosti narod tako težko zamore ločiti „privandrane“ tujke od pristnih izrazov.

Kadar pa si bo naš ljud svest, da se za to i to besedo piše in v govoru rabi le ta i ta izraz, kmalu si bo upal tujca ponosno zavrniti ter ga pošteno ožigosati: beži s tvojo spako, uči se slovenščine.

Tega seveda šola sama pri najboljši volji doseči ne more, treba je pač leposlovnost nadaljevati pri vsaki priložnosti ljudskega pouka, tako v cerkvi, v narodnih uradih, na shodih, osobito pa po bralnih društvih in narodnih čitalnicah. Vnemati je treba naše, za vse lepo dovzetno ljudstvo za čitanje in zopet čitanje leposlovnega berila in dobro pisanih časopisov. Zanimanje obuditi je zato pač že v šoli, osobito zabičevati izstopivšim učencem, da ne otresejo s šolskim prahom tudi vso brigo za knjigo.

V nobenem razredu narodne šole naj bi ne manjkalo po razredniku sestavljen zaznamek najnavadnejših tujk, ki krožijo v dotični pokrajini z dodanimi pravilnimi, književnimi izrazi; kakor hitro se kateri malih spozabi, dati mu je v čitanje pogrešno besedo.

Morajo se v kratkem pokazati hvalevredni vspehi, s kojimi bomo našemu milemu jeziku pridobili splošno veljavo, tujcem pa spoštovanje ter jim življenje na najboljših domačih mestih ogrenili, ako se bo vsak merodajen ud in vsak zaveden Slovenec spominjal poziva: „Jezik očistite peg, opilite grdo mu rujo“!

Kaj bo?

Dalje in globokeje ne more pasti ugled našega državnega zbora na Dunaji nikakor več, kakor se je to v poslednjih dneh zgodilo. Velikonemški rogovileži in nekteri drugi somišljeniki pri razbijanju in razsajanju v poslaniški zbornici državnega zbora, glasoviti Schönerer in Wolf jim na čelu, vpeljali so v parlamentu glas, ki je vse, le parlamentaren ne. Poslaniško zbornico spreminili so v beznico ali pa kako tolovajsko zavetišče, kjer se pa — na čast jim bodi rečeno — beznicam namreč, še lepo govori v primeri s tonom, kakor se ga je polastila takozvana obstrukcija, ktera si je na svoj velikonemški prapor zapisala geslo, v sedanjem državnem zboru vsako pametno razpravo ali z brezštevili glasovanji po imenih zavleči, ali pa, če ni drugače, s pravim indijanskim rujojenjem in razbijanjem, psovanjem in izzivanjem nasprotnikov, kar naravnost preprečiti. Predsedništvo je v tem oziru tudi mnogo zakrivilo, dasi nas ni volja preiskavati in dokazovati, kako in kje. Zadosti bodi, če pripoznamo, da predsedništvo v poslaniški zbornici ni bilo, kakor bi bilo moralo biti, sicer bi Avstrija ne bila doživela sramote,

kakor jo ima sedaj; da ima državni zbor, ki je vsemu prej podoben, kakor pa zboru olikanih mož, katerih naloga je delati postave.

Po beznicah kjer se zbirajo žganjarji in capini, vlada enaka razbrzdanost, ter se slišijo slični pozivi, kakor smo jih poslednje čase v poslaniški zbornici imeli priliko slišati. Toda, če bi se kak žganjar drznil razpravljati nasvet, da naj Avstrija kot samostalna država preneha, da naj se naša habsburška dinastija podvrže nemški vladarski hiši hohenzollernski, s čemur bi se Avstrija ponižala do vloge, kakor je ima sedaj recimo Bavarska v nemškem cesarstvu, bi tak žganjar pač ne kvasil dolgo takih neslanosti, temveč bi ga zgrabil državni pravdnik za vrat, rekoč: „Ti, lopov, si veleizdajica, zapri te bomo“. Wolfu, temu patentiranemu velikonemškemu pretepaču se pa do sedaj zaradi tega še ni nič zgodilo in se mu tudi ne bo, če tudi že ves svet ve, da je njegova razgrajiva politika v prvi vrsti naperjena, da se razruši ustavno življenje v Avstriji in se vpelje — absolutizem. Celó na Ogrskem vže vrabci čivkajo, da Nemci v Avstriji na vse kriplje delajo, da se bode od pravila ustava, da bode stopil na pravice državnega zbora § 14, s pomočjo kterega ministri brez ugovora delajo, kar se jim prav in dobro zdi, cesar pa podpisuje.

V prvi vrsti bi se na ta način ponovila pogodba z Ogri, če bodo Nemci še dalje obstrukcijo delali in preprečiti hoteli, da se pogodba ne bi mogla v državnem zboru skleniti. Potem takem bi jo ministri dekretirali cesar pa podpisal in vse bi ostalo pri starem, namreč mi bi i nadalje k skupnim stroškom kakor so vojsvo, zastop države po širnem svetu in skupni državni dolg, plačevali po 70, Ogri pa po 30 odstotkov; kjer bi se pa dalo kaj potegniti, recimo koristi iz carinske in trgovinske pogodbe, radi bi pa Ogri 70% vlekli, mi pa borih 30%. In vse to zgodilo bi se na podlagi § 14, kteri določa, da če bi se pogodba kedaj ne dala ustavnim potom skleniti, se taista ponovi za silo s pomočjo § 14, v smislu, kakor se je bila sklenila v prvič leta 1867. Tečaj pa je bilo narodno gospodarstvo v ogrski kroni takorekoč še v plenicah, dandanes pa se je dvignilo na vrhunec, od kakršnega smo tostran Litave še jako daleč. Če tudi nam pot do tega vzosna ogromni dolgovi kažejo, ki jih je Ogrska v teku tridesetih let samouprave samostalnosti svoje nagromadila, se vendar ne da tajiti, kar je res: Ogrska je v narodnogospodarskem oziru tostransko polovico vže dohitela, v marsičem že celo prekosila, toraj bi bilo tudi pravično, da bratski z nami plačuje: vsak pol! 50:50%. Da se plemeniti potomci divjakov, ki so se surovim mesom hranili pridivjavši v Evropo, do tega ne bodo nikdar pregovoriti dali, je tudi že dognana stvar, vendar pa jim bomo naložili le nekaj več, nego 30%, ako bo mogoče pogodbo v državnem zboru obravnavati. Če bi pa tega ne bilo mogoče storiti, da bi se namreč res vpeljal absolutizem, kteremu smo

dosti bližje, kakor se marsikomu sanjati vtegne, bi pa že rekli, da bi bilo bolje brez pogodbe dalje vsak za se, kakor pa z dosedanjo pogodbo mi zase in ob enem za Ogre, leti pa sami zase, tako nekako se nam zdi razmerje 70:30%. Naj si vzamejo Madjari svoje vojake, svoje poslanike in sporočnike po ptujih državah ter naj jih sami plačujejo, mi se bomo izvestno bolje počutili kakor sedaj, ali tu je ravno peklenšček, ki šepa, — Ogri tega nočejo, dobro vedoč, da bi jih popolna samostalnost silno več stala, kakor pa prinašajo sedaj k skupnim stroškom. Košutova stranka, ki ima nekako slično manijo kakor pri nas Schönererjeva, v kteri zloglasni pretepač Wolf rogovili, se ob vsaki priliki za popolno samostalnost poganja, ter bi komaj dovolila, da bi imeli oboji le jednega in istega vladarja, kar bi bilo pa še silno veliko, vladna stranka in ž njo vse druge treznejše misleče pa nečejo o tem nič slišati, ker jih pred tako bodočnostjo nekaka zona stresa, kaj bo?

I mi se vprašamo, kaj bo? Tako nadalje več ni mogoče. Tako delovanje državnega zbora ni več delovanje temveč razgrajanje, ki je po beznicah v navadi, ne pa v olikanih družbah.

Celjske novice.

(Spremembe v šolstvu) G. notar L. Baš je iz okraj šol. sveta celjskega izstopil. G. Fr. Leskovar, nadučitelj v Novicerkvi, dobil je zavoljo bolezni odpust, nadomestuje ga gđc. Malčika Šket ova, mariborska učit. kandidatinja (roj. v Dramljab); g. Fr. Cmerek, mariborski učit. kandidat (roj. 1876 v Slatini), imenovan je za prov. učitelja k Sv. Petru v Sav. dol.

(Poročil se je) dne 10. t. m. gosp. Fran Roblek, veleposestnik v Žalci, z gospodično Ano Zanier, hčerko vrlega narodnjaka gosp. Norbert Zaniera iz Št. Pavla v Savinjski dolini.

(Slovenska opera „Trubadur“) se ne bode pela dne 21. t. m. v Celji, ker ta dan vojaška godba ni dobila. Dan predstave objavimo pravočasno.

(Odlikovanje.) Skriptor v knjižnici obrazujočih umetnostij na Dunaji, gospod dr. Jožef Dernač, sin umirovljenega sevniškega šolskega ravnatelja, g. T. Dernača, dobil je naslov cesarskega svetovalca.

(Imenovanje.) Za kancelijskega oficijala k okr. sodišču pride v Celje, g. Skubitz iz Rogatca, ki je svoj čas služil na Laškem.

(„Društvo odvetniških in notarskih uradnikov v Celji“) naznanja, da je sklenilo prirediti tečaj za poduk v tesnopisu (stenografiji) v slovenskem jeziku, če se bode oglasilo vsaj 16 slušateljev. Kdor se želi tega poduka vdeležiti, naj se oglasi pri društvenem vodstvu vsaj do 20. novembra t. l. Ako se do tega časa oglasi zadostno število udeležencev, prične se s podukom početkom meseca decembra.

(Celjska bolniška blagajna) Ni je menda v celi Avstriji bolj zanikarno oskrbovane bol-

To dejstvo dokazuje ali da vsaj sumiti, da se o tej zgradbi ni sestavil noben račun; zanemarjenje pa je očitna krivda ravnatelja Freya, ta kratnega občinskega vodje.

Poprej smo omenili, da je občinski predstojnik Žohar pri odstopu izročil nasledniku Francu Ostrožniku 25 914 gld. 69 kr. premoženja in ta je zopet izročil svojemu nasledniku Štefanu Štanteju po šestletnem županovanju samo svoto 10 042 gld. 15 kr. k. r. ali 10 542 gld. 83 kr., ktera svota se je pridobila iz zemljiško-razbremenilne zaveznice 1863. Ko bi tedaj občina ne imela občinskih doklad in drugih dohodkov, moralo bi se misliti, da se je porabil dohodek za zgradbo šole. A nikjer niso zaračunjene 5% obresti zemljiško-razbremenilne glavnice, zatorej se tudi niso porabile. S tem se noče prikrajšati čast kterega člana občinskega zastopa, pač pa se mora vsemu takratnemu občinskemu zastopu očitati malomarnost. In kako je to mogoče? Prav lahko. Ravnatelj Frey je prednašal vse v nemščini, več kot polovica odbornikov pa nemščine ni razumela, pa tudi druga polovica ni bila toliko veščja, da bi mogla posegati v razpravo, in tako je vse šlo, kakor je hotelo. — Franc Ostrožnik in tudi predstojniki pred Jakob

Žoharjem so bili sacer navadni kmetje, pa vendar toliko izobraženi, da so vodili občino mnogo bolje kakor ravnatelj Frey. Gospodarili so dobro, in kakor se je izkazalo, nekaj prihranili. Nam Teharjanom je bil ravnatelj Frey prava nesreča; kajti šola na tem prostoru je pač žalostno znamenje in neposebna čast našemu času.

Radi bi povedali vsakemu zavednemu tujcu, ki obišče in razmotruje naše lepo, zgodovinsko-važno selo, teharsko plemščino, da niso bili domačini, ki so zidali to, po zunanjem vtisu neslabo šolsko poslopje na tako nesrečnem prostoru, ampak da so bili premoteni po ravnatelju Freyu. Kolikor nam znano, nimamo nobenega računa o zgradbi šole.

Naslednik Andreju Ostrožniku je bil leta 1874. Štefan Štante izvoljen županom in je prevzel kakor smo omenili ravno samo ono svoto 10 542 gld. 83 kr. premoženja, ktera se je 1863 pridobila, za zemljiško-razbremenilno zaveznico. Za županovanja tega predstojnika so se izdali izvanredno veliki izdatki. Šola se je morala s troški čez 900 gld. popraviti, ravko tako kakor Tratenšekov most s troški z nad 900 gld. Tudi župnišče se je popravilo in za popravek izdalo nad 600 gld. Vkljub tem

izvanrednim izdatkom poveč kot 2400 gld. se občinske doklade niso povišale nad 10%. Občina pa se je odškodila s tem, da je tovarništvo v Štorah napovedalo konkurz, zбоk česar so izostale štiriletnje občinske priklade od tega podjetja in tudi v užitninskem davku je nastala velika razlika in izguba za občinsko blagajno.

Ni tedaj čudo, če je ta občinski predstojnik pri svojem odstopu moral za 2469 gld. manje izročiti nasledniku Valentinu Kovaču kakor je sprejel. Ta svota pa je nastala vsled navedenih izvanrednih izdatkov.

Ohranimo si one številke o občinskem premoženju, kterega je izročil Jakob Žohar A. Ostrožniku za vodstva ravnatelja Freya, in kterega je zopet izročil Štefanu Štanteju, Štefan Štante pa Valentinu Kovaču, potein pač lahko spregledamo, ktero uradovanje je bilo boljše za teharsko občino.

Valentin Kovač je začel županovati sušca 1880. Njegov pomočnik je bil občinski sluga Jožef Zupanc potem Ludvik Peer, kot občinski uradnik (poprej tajnik pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Celji) in tudi kot prvi svetovalec, in tembolj, ker ni znal Valentin Kovač ne brati ne pisati. Odborniki so mu bili v prvi volilni dobi

nišne blagajne, kakor je celjska. Pošlješ denar dopoldne, ne najdeš notri kričечеga Oehsa in neko staro človeče ne more ali ne sme prevzeti denarja. Pošlješ popoldne denar, zopet ni Oehsa, ima važnejše posle, kakor je to uradniško mesto, zato najdeš zopet le onega starčka, ki pa te odslovi, da danes ne vidi in zato ne more prevzeti denarja, pridi jutri. Prašamo, ali res ni nikogar, ki bi skrbel, da se ne bi dogajale take krivice in imela blagajna uradnika, ki bi sedel v pisarni in bi plačniki, če že družega nič nimajo od blagajne, vsaj sitnosti in jeze ne prenašali. — Kako se godi, če kdo oboli in zahteva predpisani denar (bolnišnino) ali pa če kdo umre, kako se tu postopa pri izplačanju določene svote, govorili bomo jasno, da svet uvidi, kako se tu gospodari in kake uradnike ima ta bolnišna blagajna.

(„Celjska požarna bramba prekoračila — griček“). Pod tem poglavjem slavi in opeva celjski nemški listič nadčloveški čin svoje požarne brambe, ker je dospela na pogorišče Osnice vrh hribočka ob 2. uri popoldan, kjer je že ob 6. uri zjutraj gorelo. Hanibalu se ni pela takšna slava, ko je prvič prekoračil Alpe. Zakaj da so dospeli še le popoldan po požaru, opravičujejo, da je bilo pač moštvo takoj po 6. uri zjutraj zbrano in pripravljeno na odhod, imeli so tedaj dobro voljo, a konjev ne, koje je potreboval Derganc v gozdu na Pečovniku. Blago delo je bližnjemu nesebično pomagati v enaki bedi, skrajno nesramno in podlo pa je, ako se na račun svoje dobrodelnosti nesrečneži zasramujejo in blatijo, kakor je to storila ta požarna bramba v omenjenem listu, kjer se laže, da je bilo domače ljudstvo pijano in protivno za gašenje, in da že zbok tega niso bili vredni nemške pomoči, ker so Slovenci. Ako požarna bramba ni voljna zastonj pomoči, naj zahteva plačo — a potem pa tudi pride med, ne pa po požaru.

(Prod na celjski cesti.) Naš častiti mestni urad dal je v zadnjih dneh posuti vrtne ulice (Gartengasse) od Negrijeve hiše proti evangelijski cerkvi s savinjskim prodom, pa tako debelim, da je nekatero kamenje veliko ko konjske glave. Za državne in okrajne ceste je natanjko določeno, kako veliko sme nasuto kamenje biti, namreč k večjemu kake pol pesti. Vsak človek bi mislil, da se morajo mestne ceste vendar najmanj tako lepo posipati, kakor okrajne. V Celji pa mestni gospodje posipljejo ceste skoro tako, kakor je posuta po nekem dopisu v „Domovini“ cesta iz Žalca v Griže.

(Celjsko okrajno sodišče) je zdaj tudi razglasilo z nabitkom svoje uradne ure, kakor okrožno sodišče v nemškem in v slovenskem jeziku. Kedaj da je čas za občevanje sodnikov z ljudmi, to je še vedno samo v nemškem jeziku oznanjeno. Tudi v razpravni sobi je prepoved kaditi samo nemško napisana. Vidi se pač, kako težko nekateri gospodje enakopravnost izvršujejo. — Kot nova sodnika sta pristopila zadnje dni našemu okrajnemu sodišču gospoda

sodni tajnik Karol Grebenc in adjunkt dr. Krančič. Pomožnega osebja je še vedno premalo pripravnega. Zato tudi čakajo posamezniki še zdaj v novembru na rešitev svojih vlog, ki so jih že avgusta podali.

(Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj) je imelo dne 2. novembra t. l. v okoliški šoli v Celji svoje šesto letošnje zborovanje, katerega se je vdeležilo 36 udov in 1 gost. Društvu so na novo pristopili gg.: Bizjak, učit. v Vojniku, Cmerek, učit. v Št. Petru, Koderman, učit. v Zg. Ponikvi, Škof, učit. v Hrastniku in Zupančič, nadučit. na Frankolovem kot pravi, g. Kosem, tajnik okr. odbora celjskega, g. dr. J. Vrečko, odvetnik v Celji ter č. g. J. Kržišnik, kaplan v Teharji, pa kot podporni udje. Pri tem zborovanju se je mej drugim razpravljalo o načrtu novih disciplinarnih postav za učitelje, katerega misli štajersko učiteljsko predložiti vis. deželnemu zboru v potrjenje. Dosedanje disciplinarne postavbe so jako pomanjkljive, ker ne dajejo učitelju, ako je tožen, skoraj nobene prilike, da bi se zagovarjal. A tudi pri načrtu teh novih postav, katerega je sestavila „štajerska učiteljska zaveza“ je treba učiteljem previdnim biti, da ne predlagajo takih paragrafov, ki bi se dali sukati na škodo učiteljev. To pot se je moglo pogovoriti le pet prvih paragrafov; nadaljni razgovor se je pa predložil na zborovanje dne 5. decembra t. l. — Gosp. Schmoranz je poročal o letošnji glavni skupščini štajerske učiteljske zaveze v Ljubnem. V zavezo se je v najnovejšem času od nemško-nacionalne strani zavlekla narodna nestrpnost. To se je pokazalo že pri koncertu v Ljubnem, kjer so se pele izzivajoče nemškonacionalne pesmi. Znana izjava mariborskega učit. društva in izzivajoči članki v graškem „Tagblattu“ silijo spodnještajerska učit. društva, da naj poberejo šila in kopita, ter zapuste svoje nemške tovariše. Na predlog g. poročevalca je društvo obsodilo znano izjavo mariborskega učit. društva, kakor tudi obsoja vsako kršenje učiteljske solidarnosti, ter je mnenja, da je najbolje, ako slov. učit. društva izstopijo iz omenjene zaveze. Ako pa še ostanejo v njej, dati se jim morajo zadostna jamstva, da se slovensko učiteljsko ne bo izzivalo, posebno se jim pa mora zagotoviti razumno število odbornikov. V celej zadevi hoče društvo postopati v sporazumljenju z drugimi učit. društvi, s katerimi hoče stopiti v dogovor. — Za nagrobni spomenik pokojnega učitelja Boštjana Kregarja je začel nabirati prispevke g. Kranjc. Društvo bi bilo to zadevo že poprej vzelo v roke, a zanašalo se je, da prekrbijo ta spomenik pokojnikovi sorodniki, posebno se je pričakovalo to od njegovega glavnega dediča.

Spodnje-štajerske novice.

(Vsi deželni zbori) snidejo se dne 15. decembra t. l.

Jakob Kresnik, Slovenec, dober gospodar, drugo pa nič, Jernej Resnik, pristen Slovenec, doma iz Trnovelj, precej večšč čitanju in pisanju, pa povsem mehke in popustljiv in štorjanski tovarniški ravnatelj Karol Ješek. Le-ta pristen Nemec, pa je žalibog slovenščine popolnoma nevedšč. Iz med osmerih odbornikov, kateri so vsi rojeni in vzgojeni Slovenci, je znala ena polovica nekoliko nemški, druga pa nič. Ker tedaj v tem zastopstvu občinski predstojnik ni bil zmožen, da vodi urad in razpravo, zato je moral opravljati te posle, ki jih je izvrševati predstojniku samemu, ravnatelj Ješek mesto njega. Ta na mestnik pa je večšč samo nemščini. Zato se je tudi vršila vsaka razprava in se je tudi glasovalo v nemščini.

Ker sem že toliko povedal, moram še navesti nekatera dejstva, ktera naj me opravičijo, da se me ne bo krivo sodilo in da se ne bo smatralo moje razpravljanje zlobnem obrekovanju. Odkrito moram priznati, da se potegujem ter se borim za teharsko plemščino oziroma za njene prebivalce le zato, da bi ljudem, katerim gré, odpreti oči, da malo pomislimo, ali je vse prav, kar se pri občini godi, in ali more vse prenesti resnico.

Največ napak se dogaja vsled nepoznanja pravih razmer. Zato je čitalcu te krajevne kronike potreba, da vse sam premotri, in samospoznanje mu bo potem odprlo resnico.

Gospoščina teharske plemščine, nekdanji teharski plemiči, ima še nekatere ostanke zemljišč izpred dobe 1848. Njih glavni del je vse kako travnik (ledina) Štefanske cerkve v velikosti dva in pol oralov, nekdanji sedež teharske plemščine. Z deželno knjižno vlogo št. 1599, knjiga IX. stran 1252 je razdeljen ta prostor v 5 domačih in 5 zunanjih skupin, tedaj 10 parcel.

Prvo delo predstojnika V. Kovača je bilo, da se je vdeležil leta 1880-81 kot zaupni mož novosestavljenja zemljiščnih knjig, in da sta on in njegov sluga Jožef Zupanc izjavila pri sodišču, da nimajo ta zemljišča, ki so rabila Teharjanom, nobenega knjižnjega posestnika.

Dotični zapisek št. 75 se nahaja v zemljiški knjigi v Celju: „Teh 12 parcel do sedaj ni bilo v nobeni zemljiški knjigi in so lastnina cele občine. Župan tedaj prosi, da se priredi za ta zemljišča nova zemljejknjižna vloga. Zapisnik so podpisali: Fladung, p. r. pristav, Fordermayer s. r., Valentin Kovač, obč. predstojnik s. r., Jožef Zupanc obč. sluga s. r., Martin Stojan, načelnik

(Duhovniške spremembe.) Za provizorja k Sv. Florjanu v Dolič pride č. g. Maks Ocvirk, kapelan na Muti. Razpisana je ta župnija do 8. decembra t. l.

(Učiteljske vesti.) Službi sta menjala g. nadučitelja J. Sabaty v Št. Ožbaltu ob Dravi in Klement Vračko v Št. Ulrihu pri Ivniku Gdč. učiteljica Josipina Kren pride od Sv. Marjete niže Ptuja v Kapele. Na mariborskem učiteljski delalo je pretečene dni sposobno skušnjo 14 gg. podučiteljev in 7 gdč. podučiteljic.

(Nagrobni spomeniki.) Minil je praznik Vseh svetnikov in Vernih duš dan. Neštete množice vernikov prihajale so na pokopališča, spominjati se v molitvi svojih rajnih. Pa ravno na teh posvečenih krajih vidi Slovenec čisto nekaj, kar nekako neprijetno dirne njegov narodni, in s tem tudi verski čut: to so nepravilni, da ne rečem „smešni“ slovenski napisi, ki se nahajajo na nekterih spomenikih; tu bereš rodbinsko ali krstno ime pokojnikovo z malo začetnico, stan, katerega je bil rajni, pa z veliko; tam so imena rojstnega ali smrtnega meseca grozno spakodrana, zopet na drugih spomenikih vidiš slovenske besede pisane z nemškim ali madjarskim pravopisom; in ločila, o teh rajši molčim! In vse te nepravilnosti se najdejo celo na najnovejših nagrobnih kamnih, kar očitno kaže, da dotični kamnosek ni dovolj poučen o slovenskem pravopisu, in da dela besede krivo, tako, kakor se mu krivo povejo ali napišejo. Kaj si moremo, če se nam potem rogajo naši nasprotniki, češ: „Glejte barbarski jezik, tu na pokopališčih se kaže očitno njegova omika!“ — Temu nedejstskemu se pač najlože pride v okom s tem, da se po kaki slovenščine večši osebi sestavi popolnoma pravičen napis, katerega naj potem kamnosek na spomeniku vestno posname, posebno, če ni sam zmožen slovenskega pravopisa. S takim ravnanjem bomo kazali večje spoštovanje do rajnih, in samih sebe ne bomo stavili nasprotnikom v opravičen posmeh.

(Na vojniški c. kr. pošti) so čudne razmere. Ne le, da so napisi in pečat le nemški, dobivajo se tudi poštne tiskovine le nemške. Ali morda nimajo slovensko nemških? O pač; a dobi jih le tisti, kdor jih odločno zahteva. Naj pride sto slovenskih kmetov, ki besedice nemške ne znajo po tiskovine, ne bo dobil ne eden slovensko-nemških, razen, če jih odločno zahteva, vsakemu se vrinejo nemške. Če tudi je Vojnik in njegova okolica slovenska, je vendar redek slučaj, da bi gdč. poštarica s kom hotela slovensko govoriti, vse je le „tajč“, tako, da se nekateri pošte izogibljejo, češ, jaz ne znam nemški, poštarica pa slovenski ne, pokaj bom hodil na pošto, saj se ne morem pomeniti in svojo reč dobiti. Skrajni čas bi bil, da se občine, katere imajo v Vojniku pošto, zoper te razmere pritožijo.

(Novo farno cerkev v Vojniku) je v nedeljo dne 7. t. m. dekan vč. g. dr. L. Gregorec slovesno blagoslovil. Ljudstva je privrelo od vseh

okrajnega šolskega sveta, in Janez Gorišek, odbornik“. Pripomniti je, da Janez Gorišek in Martin Stojan nista bila navzoča pri tem zapisovanju ampak sta zapisek podpisala pozneje. Nova vloga je dobila št. 116 in se glasi na ime cele občine Teharske.

Predstojnik, če tudi ne Teharjan, pa vendar doma iz bližnje sošeščine, in tako premeten sluga, kakor Jožef Zupanc, bi pač morala vedeti, da je nemogoče, da bi toliko tako znamenitih zemljišč, kakor naš teharski prostor, od katerega se vsako leto plačuje 16 gl. davka, se ne nahajalo v nobeni zemljiški knjigi. Že ime krajevina ali selo teharske plemščine kaže, da spadajo ta zemljišča v deželno zemljiško knjigo. Zato je bila predstojnikova dolžnost, pobriniti se, kdo je posestnik teh zemljišč, da more od njih podati prava pojasnila. On bi moral pred vsem vprašati stare teharske posestnike. Ko bi razodel podpisalcema zapisnika, Stojanu in Gorišku resnico o tem, kar je bilo zapisano, bi ta gotovo ne bila podpisala.

(Dalje prihodnjič.)

stranij veliko, a vendar cerkev ni bila polna; ni čuda, vsaj ima v njej prostora do 4000 ljudi. Vojničani smejo biti, kakor je pridigar vč. 'g. opat Ogradi, omenil, ponosni na svojo cerkev, kateri ni enake na daleč okoli.

(Iz Novocerkve pri Vojniku) se nam poroča, da Zottl in njegovi pajdaši na lovu nič ne pazijo, ko so še pridelki, kakor ajda, turšica, krompir, zelje itd. na polji in delajo brezpotrebno škodo kmetu, ki že itak nič nima. — Letina je srednja, turšice in krompirja je že, sena še tudi, vina pa malo, ki pa ima dobro ceno, po 20 kr. liter.

(Utonil je) pri Braslovčah dne 31. m. m. v neznanem jarku 21letni Lovro Vodlak, kojega je vrgla božjast.

(Na Ljubnem) morali so vendar potrditi županom g. Kolenca, da si je mnogo oporekovalo njegovi redni izvolitvi.

(Ženska in moška podružnica sv. Cirila in Metoda v Št. Juriju ob juž. žel.) imate v nedeljo dne 14. t. m. ob 4. uri popoldne pri g. R. Dobovišek u svoj redni zbor z običajnim vspehom. — Po zborovanju bode srečkanje obilnih lepih dobitkov. — Med posameznimi točkami poje tudi znani dom. meš. zbor in kvartet ter svira šmarska godba. K prav obilni udeležbi in podpori prevažnega društvenega namena vabita najljubše odbora.

(Volilci iz Jurkloštra) stavijo „pokorno“ prošnjo sedajnemu občinskemu „samovladarju“ g. Geipelu, kedaj se bo zljubilo Nj. zvišenosti razpisati novo volitev. Dasi povsem z njim primerno vpoštevamo, da „bridka je ločitev“, vendar bo moral premagati taka čustva, ker je on pač „neodvisni vladar občini“ a nad občino imamo še oblasti, pri kojih se da za zakon zoper občinskega republikanca potrkati. Ako so mu že prva tri leta občinskega vladanja posivela lase, znala bi nadaljša lotiti se njegovih obistij, a pred tem bi ga mi, kojim nam je „ljub in drag“, radi obvarovali. Mu je li res do svojega socialnega prepričanja, tedaj naj radovoljno prepusti Bogu, kar je božjega, a narodu, kar je narodovega. Pri nas pa je božja katoliška vera, a narodova je narodnost, to je: jurklošterska občina pristojna edino katoliškemu, narodnemu Slovincu domačinu. Kakor hitro pa gosp. Geipel to pripozna ter nam i to pripusti, pripravljeni smo tudi mi njegove nazore spoštovati in ga na miru pustiti. Njegova častilakomnost se pač da z županskim stolom v slovenski občini slabo nasiti; mož znal bi svoje obsežno znanje med svojimi nemškimi brati dobro uporabiti, a med nas kmetske Slovence naj se ne vtika, ker nam z nemško besedo in z nemškim svetom le škoduje, škoduje pa tudi svojemu zdravju, ugledu in gospodarstvu. To naj blagovolji uvaževati ter takoj brez vseh agitacij volitev razpisati, ker z 16. decembrom poteče doba njegovi republiki, koji se bo moral rad ali nerad odreči.

(Blagoslovljenje šole.) Dne 3. novembra t. l. je blagoslovil novo šolsko poslopje v Pristavi veleč. g. Martin Lah, kaplan in upravitelj šentemske fare.

(V Pamečah pri Slov. Gradcu) vršilo se je dne 20. m. m. slavnostno umeščanje novo imenovanega župnika, č. g. Janeza Rotnerja od Sv. Lovrenca v Slov. goricah.

(Raz voza padla) je dne 31. oktobra t. l. v Dramljah kmetica Helena Korenak ter obležala mrtva.

(V Trnovcih pri Ptui) zgorelo je dne 25. m. m. gospodarsko poslopje posestniku Francu Jurtela. Zažgal je rejenc, 7letni Pavel, igraje se z užigalicami.

(Vravnava Pesnice.) Znano je, da napravljazun Ščavnice, največ škode s poplavljenjem pač Pesnica. Ni ga skoraj meseca v poletnem in jesenskem času, da nebi se razlila po rodovitnih travnikih in njivah v mariborski bližini in pri njenem dolenjem toku, a to skoraj točno, kedar je seno ali otava v plasteh. Dotični posestniki nimajo od svojega posestva ob reki drugega nego — skrb. Deželni poslanec g. dr. Rosina je sedaj vendar izposloval, da je deželni namestnik obljubil posebnim odposlancem trgovske in cvetkovske občine, da pride že 16. t. m. pre-

gledna deželna komisija, ki bo prevzela omejitev razposajane struge Pesnice.

(Na Humu pri Ormoži) otvoril je s 1. novembrom t. l. trgovino z različnim blagom in rožnimi vencij posebej, gosp. Jože Štebih, ki je radi bolezni moral bogoslovje zapustiti. Poroča se vsem okoličanom v vsestransko podporo, da si tako osiguri, trajen obstanek.

(V Gornji Radgoni) bode se v nedeljo 21. novembra t. l. po večernicah vršila tombola „kmetijskega bralnega društva“. Po tomboli bode prosta zabava s petjem in tamburanjem. Vabimo k obilni udeležbi h gosp. Škerlecu. Vstopnina 10 kr. za osebo.

(Prostovoljno gasilno društvo v Noršincih pri Ljutomeru) priredi tombolo in prosto zabavo v nedeljo, dne 14. novembra t. l. v gostilnici g. Marko Vaupotiča v Noršincih. Brez vstopnine. K obilni udeležbi vabi vljudo odbor.

(V Mariboru) razpisane so volitve zastopnikov v mestni občinski zastop za 15., 17. in 19. t. m. Nemški listi jadikujejo, da se je za to volitev razvila med Slovinci živahna agitacija ter da pridno zbirajo pooblastila. Veselilo bi nas, ko bi se res bili odotni Slovinci tako daleč „pregrešili“.

(Izpiti učiteljske vsposobljenosti pred c. kr. izpraševalno komisijo v Mariboru) so se vršili v novemberskem obroku od 2. do 10. t. m. Za izpit se je bilo oglasilo 14 kandidatov in 7 kandidatij, med temi 18 kandidatov in kandidatij za občne ljudske šole, 2 (1 kandidat in 1 kandidatinja) za meščanske šole iz tretje strokovne skupine, pa 1 kandidat iz veronauka. Izpit je prestalo 11 kandidatov in 6 kandidatij za ljudske šole (med njimi že precej priletni g. H. Hribnik iz Lokavca pri Zidanem mostu), 1 kandidat je bil reprobiran. Za slovenski in nemški učni jezik je dobilo učno vsposobljenost 7 kandidatov in 3 kandidatije, samo za nemški 4 kandidati in 3 kandidatije. Za meščanske šole se je kandidatiji izpit posrečil, kandidat pa je med ustnim izpitom odstopil. Kandidat za skušnjo iz veronauka je izpit prestal.

(Iz vlaka padel) je med vožnjo iz Lipnice v Maribor pri Sv. Egidiju dne 1. t. m. Lenart Seiner, doma iz Spodnje Jarenine pri Sv. Nikolaju ter obležal nezavesten. Še le čez dalje časa so ga našli na progi ležečega. Pri sebi je imel 1700 gld Ker se še do danes ni zavedel, ne da se dognati, jeli po naključji padel ali zadene pri tem koga krivda.

(Iz Ribnice na vznožji Velike kape) se nam poroča, da je tam pogorela v noči Vseh svetnikov velika pristava (Maierhof) s kovačnico vred gospodu A. Ladineku p. d. Burgraf. Škoda je tem znatnejša, ker je bilo v poslopji mnogo klaje (1200 m. c. krme) in gospodarskih strojev. Zavarovan je pogorelec samo za poslopje, a za druge reči ne; zatorej pa posestniki ne zamudite časa, da si daste zavarovati tudi krmo, stroje, hišno opravo, živino itd.

(Izvanakademična podružnica društva sv. Cirila in Metoda v Gradci) priredi zabavni večer, s prijaznim sodelovanjem nekterih tukajšnjih dam in slov. visokošolcev, v soboto dne 13. novembra t. l. v gostilni „Steinfelder-Bierhalle“. Vsopred: Kocijančič: „Oblačka“ poje kvartet. Smetana: Sekstet iz „Prodane neveste“. Radoslav Murnik: — Narobe ideal. Prosta zabava. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 30 kr. Gostje dobro došli!

(Odbor akad. teh. društva „Triglava“ v Gradci.) voljen pri I. obč. zboru dne 6. t. m. za zimski tečaj 1897/98 se je sestavil nastopno: Predsednik: iur. Rasto Mulej. Podpredsednik: phil. Davorin Majcen. Tajnik: iur. Rasto Pustoslavšek. Blagajnik: med. Gvido Pregl. Knjižničar: phil. Janko Koščič. Gospodar: iur. Matej Vargazon. Odb. nam.: phil. Dragotin Ozvald.

(Za odpravo časniškega koleka) sklicala je socijaldemokratska stranka pretečeno nedeljo ljudske shode v Gradcu, Judenburgu, Knittelfeldu, Zeltwegu, Kapfenbergu, Aflenzu, Bruku, Eisenerzu, Voitsbergu, San. Mihelu, Leobnu, Köflachu, v Mariboru, Sv. Lovrencu, Lipnici in v Radgoni. Zanimanje za to perečo zadevo v Avstriji, ki je zadnji čas nekam zaspalo, začelo se je vendar znova.

(V Medmurju na Ogrskem) začne za ondotne Slovence in Hrvate izhajati naroden list, katerega bo izdajal rodoljub in kapelan Jurij Tomac. Ondotnim Slovanom je res nujno potrebna narodna probuja, Da bi vspevalo!

Druge slovenske novice.

(Prof. J. V. Hraskemu) priredil je ljubljanski občinski svet v soboto dne 6. t. m. veličastno odhodnico v hotelu „pri Maliču“, pri kateri so g. župan in drugi občinski zastopniki proslavljali svojega večletnega uda. Slavljenec si je zadobil za splošno povzdigo ljubljanskega mesta prelepih zaslug, tako v stavbinskem odseku, pri izpeljavi vodovoda, pri vpeljavi električne svetljave i. dr. Slovenske narodnosti in našega jezika poprijel se je tako goreče, da se je sam smatral našega pristaša.

(Duhovniška imenovanja.) Č. g. kanonik Erker imenovan je knezoškofijskim konzistorijalnim svetnikom, č. gg. profesor Anton Keržič in župnik v Gorjah, Janez Ažman pa duhovnim svetnikom.

(Odlikovanje.) G. dr. Jerneju Zupancu, c. kr. notarju in bivšemu predsedniku notarske zbornice podelil je cesar povodom njegovega odstopa naslov cesarskega svetnika.

(Iz Ljubljane.) 3. novembra. — V Ljubljani se zdaj še, v kljub nastopajoči jeseni, še marsikaj zida ali pa dovršuje. Edino cerkve z zvoniki so že dodelane in prenovljene. Civilni geometer in arhitekt Jeblinger iz Linca, torej tujec in trd Nemec, odnesel je s Kranjskega lepe tisočake za svoje načrte, po katerih so se morale cerkve in zvoniki prenoviti. Država je dala v te namene 110.000 gld., pa pogledajte nekaj lepe cerkveno stavbe, kako so sedaj „sfušane“. Pa so ga vendar na komando morali uporabiti malo da ne vsi župniki. Ali ni to predrznost od ljudi, ki domače umetnike in strokovnjake za vrata postavljajo, zunanjim pritepcem pa denar v žepe tlačijo!?

(Ljubljanske novice.) Pretekli petek v jutro našli so na Dolenjski cesti ubitega mizarja, 67 let starega L. Korenčiča z Ilovice št. 7. Ubit ga je po noči z njim domu idoč 19letni Franc Drešek z Barja, in sicer s kolom. Mladega zlodejca je policija v Rudniku v podstrešji, v mrvi zaritega našla pri nekem gospodarju ter ga aretovala in izročila sodišču. Ubijalec je dejanje obstal. — Te dni odide iz Ljubljane v Prago profesorjem imenovani dež. inženjer Hrásky. — Te dni so pričeli podirati v Ljubljani takozvano redutno poslopje, kjer se bočeta prihodnjo pomlad pričeli graditi šentjakobsko župnišče ter mestna slov. 8razredna dekliška šola. — Srednjih stanovanj v Ljubljani še močno primanjkuje. Do zdaj je zgrajenih 91 novih hiš, mnogo lepih in zelo modernih. — Vojašnica za 7. artil. polk, 2 nadstr. vladno, potem meščansko poslopje in elektrarna so pod streho. Zida se pa še vedno.

Slavno uredništvo „Domovine“ v Celju.

Z ozirom na notico, objavljeno v št. 45 „Domovine“ pod zglavjem: Proti manipulaciji deželnega užitninskega zakupa na Kranjskem“ zahteva podpisano nadzorništvo na podlagi § 19. tis. zak., da priobčite v prihodnji številki lista sledeči popravek:

Ni res, da nalaga vodstvo zakupa uslužbencem živinsko delo. Res je pa, da vodstvo zakupa zahteva od uslužbencev le toliko dela, kolikor ga v navadnih uradnih urah zmorejo. In tu ni izuzet ne nadzornik in ne dacarji.

Ni res, da brez srca odpušča iz službe stare skušene dacarje. Res pa je, da so se dosedaj odpustili šele trije dacarji, toda po dovršeni disciplinarni preiskavi in po dokazani krivdi.

Ni res, da je deželni zakup za uslužbenca slabši, kakor privatni podjetniki, ker bi sicer uslužbenci privatnih podjetnikov ne silili v deželno službo.

Ni res, da deželni zakup po židovski si nabavlja stotisoče. Res pa je, da deželni zakup zahteva le to, kar mu po zakonu gre, a ne po židovski za svoj žep, temveč za deželni zaklad, v katerega se stekajo nabrani novci.

Nadzorništvo sam. dežel. naklade v Ljubljani, dne 7. novembra 1897.

(Nadzorništvo dež. užitninskega zakupa v Ljubljani) poslalo nam je popravek gledé zadnje naše notice. Mi bi nič ne imeli proti temu, da je vse tako, kakor stoji v popravku. A naš dopisnik navedel je kraj in ime odpuščenega dacarja in kraje, ki so se sklopili, da mora opravljati službo jeden, ko sta poprej pri privatnem podjetništvu bila dva, itd. Zato dali bomo prostora tudi dopisniku, da se zadeva pojasni.

(Okrađel je) neznan tat v Hrastjem pod Ljubljano v noči 3. t. m. posestnico Uršo Šiška za 1900 gld v gotovini. Domačini so bili v hlevu pri kravi, ki je baš teletila, a stara mati, ki je spala v dotični sobi, menila je, da je došel kateri domačih iz hleva kaj iskat. Na sumu imajo Cigane.

(Mrtvo žensko) našli so dne 2. t. m. v gozdu v Podborštu pri Črnučah. Najbrže je Ciganka, ki je umrla vsled pomanjkanja.

(Zažgal je) v Suhem dolu pri Kamniku posestniku Remcu njegov 6letni sin hišo in gospodarsko poslopje. Škode je 1500 gld.

(Nove slovenske dopisnice) z Prešernovo sliko, s sliko njegove rojstne hiše in otoka Blejskega priredila je vzorna rodoljubkinja gdč. Ljudmila Roblek v Litiji. Delo je res prekrasno. Prodajajo se pri g. Bonaču v Ljubljani ter pri gdč. Amaliji Jenkovi v Litiji. Čisti dobiček je namenjen Ciril in Metodovi družbi.

(Obesil se je) dne 8. t. m. gostilničar Martin Ferjan na podstrešji svoje hiše v Kamni Gorici. Preobilna pijača zmedla mu je pamet.

(V Krškem) zažgali so otroci kozolec Franca Udoviča. Škode je 300 gld.

(Nezgoda.) V Jeličnem Vrhju imela je dne 5. t. m. 17letna dekla Neža Eržen opravka v Grudnovem mlinu. Neprevidno pa se približa preveč kolesu, jermen jo zgrabi in kolo jo grozno zdrobi.

(Častnim občanom) izvolila je občina Globasnica pod Juno na Koroškem dne 31. m. m. čč. gg. državnega poslanca Lamberta Einspielerja, deželnega poslanca in župnika v Podkloštru Gregorja Einspielerja ter poslovedjo Mohorjeve tiskarne v Celovcu Vekoslava Legata, za njih velike zasluge na narodnem polju.

(Vojaška vest.) G. Fridolin Kavčič, stotnik pri deželnobrambovskem polku v Celovcu predstavljen je v Galicijo. Gospod Kavčič je znan slovenski pisatelj in odločen narodnjak, to mu je pri svojih višjih krogih pripomoglo, da so ga nastanili v tuj, dolgočasen kraj, dalje od domovine.

(Schmidt-Zabierow) ostane še nadalje ko roški deželni predsednik. Skoraj neverjetno je tedaj, da bi že bil celo sam prosil za umirovljenje, ker tako strašansko potreben in nenadomestljiv menda vendar ni pri vladi.

(Železnica na Dobrač.) Neka dunajska tvrdka v zvezi z baronico Lang in beljaškim županom Scholzom dobila je svoječasno dovoljenje graditi na 2200 m. visok Dobrač električno železnico. Grajenje prične se že najbrž v rani spomladi od državnega kolodvora v Beljaku.

(Pri „Zavarovalnici proti neugodam v Trstu“) h kateri pripadajo tudi izventršaški, po večini slovenski delavci, vršile so se volitve v načelnništvo in razsodišče. Dasi so slovenski časopisi pravočasno budili slovenske kroge, pokazalo se je tako slabo zanimanje, da je od slovenskih kandidatov izvoljen edini gosp. Jos. Kušar, namestnikom pa gosp. J. Verbič. Ta druga nahaja se potemtakem zopet v lahonskih rokah, katerim je pravica za slovenske delavce tuja.

(Iz tretjega nadstropja) ubožne hiše v Trstu skočil je dne 4. t. m. 70letni kovač Ignac Erl, doma iz Krškega ter obležal mrtev.

(Odlikovanje.) Svetnik deželnega višjega sodišča v Trstu, g. Josip Poliak dobil je povodom umirovljenja naslov in značaj dvornega svetnika in vitežki križec Leopoldovega reda.

(Tržaški mestni očetje) sovražijo, kakor je videti, razun sebe celi svet. Iz hvalisanja napram nemškemu razgrajacem v državnem zboru bilo je vsaj sklepati, da so jim Nemci mili, a tudi te sovražijo. V zadnji svoji seji odložilo je 12 mestnih svetovalcev svoje mandate v jezi, ker se je hotelo delo novega vodovoda poveriti nekemu nemškemu tehniku, mesto Italijanu.

(Koncesijo za zgradbo normalnotirne železnice) iz Gorice do Ajdovščine dobila sta gg. grof Alfred Coronini in dr. Anton Gregorčič.

(Gosp. dr. Tuma), goriški narodnjak odpoval se je svoji službi sodniškega pristava ter se posvetil odvetniškemu poklicu. Slovenci so lahko veseli na tej spremembi, ker ima omenjeni rodoljub tem načinom povsem nevezane roke za ljudski blagor, kojemu je že od nekdaj posvetil svoje blago srce.

(V Poreču) naselil se je nov odvetnik, dr. Tallius Sbisá.

Druge avstrijske novice.

(Delegaciji se snideta) dne 16. t. m. na Dunaji, kakor jih sklicuje cesarjevo lastnoročno pismo.

(Državni zbor.) Za sejo dne 4. t. m. pričakovalo se je druge bitke, ki bi imela ono 25urno od 28. do 29. oktobra po pripravi še celo nadkrihati. Politični krogi čakali so nestrpljivo, kaj se zgodi, kako se odloči. Odločilna bitka ni bila obstrukcionistom mila. Takoj pri otvoritvi izjavil je predsedniški namestnik Abrahamovicz, da se predsedništvo in desnica nikakor ne mislita plašiti po kričanju divje levice. Vkljub temu poskusila je obstrukcija svojo obično bojno sredstvo. Ves čas je bilo predsedništvo v pravem obsednem stanju. Dasi so bile sluge okoli njegove mize nastavljeni, pririli so se razgrajalci do predsednika ter mu trobili na ušesa in dvigali pesti nadnja. Najljutejše divjanje pa je zavladalo, ko je dobil besedo dunajski župan Lueger o pogodbenem provizoriju. Zaman je poskušal govoriti, skoraj celi dve uri besnel je tako grozoviti krik in hup, da ni nobeden govornik slišal lastnih besed. Govorila pa sta z Luegerjem vred Wolf in Schönerer, a ostali pristaši so vpili in tulili. Krščanski socialisti, t. j. pristaši Luegerja, spopadli so se z obstrukcionisti. Res se niso vedli kaj dostojno, kajti slišale so se psovke, kakor: potepuhi, lažniki, ušivci in še mnoge gršje, a nad tem se ljudje kakor Wolf pač nimajo čuditi, prisilili so jih sami. Še le po 10. uri zvečer zamogel je začeti Lueger govoriti, čegar govor je trajal do 2. ure popoldne. Zmagala je vendar desnica, tako, da se je pogodbeni provizorij zamogel predati računskemu odseku. Izvolila sta se še dva govornika, Čeh dr. Engel za, a Nemec Prade zoper. Prvi govoril je prav kratko, med tem ko je Prade nalašč raztegnil svoj govor do pol 7. ure zjutraj, a na to se je še dve ure prepiralo o načinu glasovanja. Provizorij pa še ni pod streho. Še bo trebalo jednega čitanja, pri kojem bodo levičarji gotovo napeli vse sile. Ta odločilna bitka, ki se zvrši te dni, grozi biti najhujša. Obstrukcija zgubila je precej svojega poguma ter nima sosebno mirne vesti, da bi prodrla, vsled česar že sedaj grozi, ako tudi za sedaj podleže, ne bodo mogli brez nje prihodnje leto brambovskega zakona sprejeti, h kateremu je treba dve tretjini glasov; tega pa ne premisli ta žalostno proslula gospoda, kje že bo njena moč čez leto dan. Najhujše jih je vznemiril finančni minister Bilinski, ki je izpovedal, da je vlada pripravljena, ako se sprejem pogodbe izjalovi, državni zbor razpustiti ter to zadevo z Ogrsko potom cesarske naredbe na podlagi § 14 izvesti. Tu so pa res v hudi stiski; obstrukcije opustiti ne morejo zaradi svojih volilcev, koje so zaslepili, da je to edina pot obrambe, nadaljuje po isto, odpravi jih vlada domov — in konec je slave. Zahtevajo, da se fia. minister že zaradi te izjave zopetno posadi na obtožno klop. Vse naslednje seje izpolnile so se z praznimi zahtevami za ministerske obsodbe, za odklonitev provizorija in za volitev novega predsednika. Ker je dr. Kathrein opetno mu ponujen mandat zavrnil, izvoli se najzaneslivejši dr. Ebenhoch.

(Hrvatski deželni zbor) snide se 29. t. m. Zasedanje ima trajati le do božičnih praznikov, da se reši pogodbeni provizorij z Ogrsko. Tudi pri tem drugem zasedanju še ne bo zastopanih šest opozicijskih okrajev, ker je mažarska vlada nalašč zavlekla ovržene volitve v teh krajih. Iz maščevanja bo najbrže hrvatska opozicija vse storila, da se zasedanje zavleče, ter se

ničesar ne sklene, dokler ne pridejo zastopniki omenjenih okrajev v zbornico.

(Rusinom v Galiciji) godi se vedno slabše. Vsako najmanjše narodno gibanje se takoj zatre, niti povsem dokazanih dejstev jim se ne prepuusti izražati. Dne 4. t. m. sklicali so velik shod v Levov, katerega je vlada seveda morala dovoliti. Govoriti je začel profesor Romančuk o splošnem položaju. Vladni komisar pretrgoval mu je ves čas govor s svarilnimi opazkami. Ko pa govornik omeni, da je vir sedajnim avstrijskim zmešnjavam pomanjkanje pravice in pravičnosti, zaključil je policijski komisar shod. Kaj porečejo k temu avstrijske radikalne stranke, ki že tožijo o tiranski vladi, ako ne smejo morda povsem javno svoje izdajalske naklepe razvijati.

(V Ogrskih vladnih krogih) so na dnevnem redu avstrijske parlamentarne zadeve. Stvarjajo si po svojem raznem mišljenju tudi raznolike sodbe, vendar si želi večina v svoji škodoželjnosti nevspešnega izida. Kossuthova stranka je uverjena, da ji sedaj ali pa nikoli dozori pšenica. Tako se je izjavil vodja, Kossuth sam, da so dogodki v avstrijskem parlamentu takšni, da ni daleč čas, ko se jim posreči popolna neodvisnost. Skoraj gotovo je, da bo avstrijska vlada prisiljena nagodbeni provizorij potom § 14 izvesti, no tedaj bo njegovi stranki dovoljeno pobijati pogodbo ter braniti ogrsko ustavo pred avstrijsko. V tem slučaju po njegovem mnenju ni veljavna pogodba, ako se ni tudi v Avstriji po parlamentu rešila. Takoj bo začela njegova stranka tako odločno obstrukcijo, kakršne še ni videl nobeden parlament. Kajti tedaj se ne bo šlo le zgolj za kako pogodbo, nego za ogrsko ustavo, za ogrsko samostalnost. Ko je naznanila vlada v zadnji seji ogrske poslanske zbornice, da je poslati dne 16. t. m. v delegacijo svoje člane na Dunaj, odgovarjal je ta odločno, čemu naj hodijo odposlanci v delegacijo, ker se še niti ne ve, ali še bomo sploh imeli nadalje kakšne skupne zadeve z Avstrijo.

Ogled po širnem svetu.

(Ne bodo rogovilili.) Kakor smo poročali, nameravali so avstrijski Prusi iti dne 12. t. m. v prusko prestolnico Berlin razgrajati zoper lastno avstrijsko vlado. Delale so se velikanske priprave vzlic vsemu svarjenju strani zmernih nemških strank, ki so nazivale tako početje nezasišano drzno. Konečno pa je pruska vlada sama uvidela, da bi znalo tako sramotenje biti usodepolno za prijateljsko zvezo obeh držav ter je shod prepovedala že zbok tega, ker so hoteli baš najhujši rogovileži avstrijskega parlamenta tam hujskati. Redarstvena oblast obvestila je istočasno dotične, da jih bode prisilnim potom čez mejo pognala, ako si drznejo vkljub tej prepovedi tja priti. — Zadnji čas hujska se mnogo avstrijske Nemce proti slovanski večini po navidezno jako uglednih osebah v „rajhu“ Tako je objavil pruski profesor Momsen v nekem zagrizenem dunajskem listu svoje robato pismo, naj poskusijo Nemci poučiti Slované s pestmi, ako ne za besede, za pest bodo ti gotovo občutljivi. Ne li, to je pristno nemško vitežtvo! Dognano pa je, da je ta moč igral v svojem življenju razne izdajalske spletkarije zoper Francijo in zopet nasprotno za Francijo proti nemški notranji politiki. Mož res brska vspešno po arhivih prošle zgodovine, a o sedajnosti ima meglene pojave, vsled česar ga je Bismark sam sledeče obsodil: „Sodba Monsena ima za me jako malo vrednosti. Kaj naj mislim o njegovi sodbi gledé dvetisočletne prošlosti nemškega naroda, ako pa je profesor slep za sedajnost, na katero sije solnce“. Misli je, da je našel tudi priporočeno sredstvo za nadvladanje Slovanov v starih viteških zapiskih.

(Srbsko hajduštvo.) Vsa Srbija in sosednje dežele bile so že nekaj let v neprestanem strahu pred veliko tolpo roparjev in razbojnikov, ki so doprinašali najgroznejše zločine, ne da bi se varstvenim oblastim posrečilo vjeti jih. Še le letos zasledili in zajeli so družbo, broječo 96 hajdukov. Glavar jim je bil Milan Brkič, kojega je začelo sodišče leta 1894. preganjati zaradi nevarne grožnje. Mož, ki je bil tačas še le 22

let star, in zelo izobražen, pobegnil je v gore ter nabral kmalu omenjeno število razbojnikov okoli sebe. V treh letih je ta hudobnež izvršil 53 strašnih zločinov. Glavna sodna razprava v Belgradu obsodila je njega in štiri tovariše na smrt, ostale pa v dosmrtno ječe.

(Bolgarska) nakopala si je nezadovoljstvo ruske vlade, koje zna imeti za kneza Ferdinanda neljube nasledke. Bolgarska izgnala je svoječasno več domačih častnikov, ne da bi se bila natanjko prepričala o resničnosti vpodtikane krivde. Častniki pribežali so na Rusko ter vstopili v ondotno armado. Ruska vlada je opetovano zahtevala, naj se vsprejmejo pregnanci zopet nazaj v domače službe in sicer v isti šarži, koje opravljajo sedaj v ruski službi oziroma, koje bi bili med tem časom doma dosegli. Tega pa knez Ferdinand ne mara storiti.

(V Rio de Janero,) glavnem mestu Brazilije, hotel je nek vojak ustreliti predsednika. Ni ga sicer zadel, a ranil je predsednikovega spremljevalca. Prisotni vojni minister priskočil je, da vojaka razoroži, a ta mu porine bodalo v prsi, da je takoj umrl. Ne ve se, ali je bil povod anarhizem ali skrivna zarota.

Dopisi.

Od Sv. Ane v Slov. Goricah. Kakor ni žita brez ljuljike, tako pač tudi ni slovenskega kraja brez ultragermanov in nemškutarjev. To žalibog moramo Anovčani dan za dnevom bolje čutiti. Naša župnija ni ne prevelika, pa tudi ni majhna. Okrog cerkvice so naseljeni razun nekterih krčmarjev trije trgovci, in seveda eden teh mora biti Nemec. Ta vam je pravi zagriženec, ki pa dobro ve in zna, kako se je treba slovenskemu kmetu, viničarju in delavcu prilozovati in hliniti ter svoje blago hvalisati, da kupca zvabi v prodajalnico. Seveda slovenščino mlati tako, da se Bogu smili. Ko je pa napravil „dober kšeft“, stisne se v kotiček ter se veselo in škodoželjno namuzne, češ, „dobro sem jo pogodil, moja tekmeča gotovo nista toliko stržila“. Zunaj „kšefta“ vam je ta gospod popolnoma druge mode. Tu zna porabiti vsako priliko, da zabavlja čez Slovence. Pa še le nadebudnega sinčka si je vzgojil ta naš „kaufman“; posvetil ga je medicini. Ta bode še le pravi. Že sedaj se kaže celega prusaka, ki slovenske besedice niti slišati ne more, in če ga po domače nagovoriš, ti bode koj odgovoril: „Bindš kan i net“, čeravno takrat, ko je zapustil slovensko anovsko šolo, nemški še pisati ni znal pravilno. Slovenska pesem mu je to, kar neke domačej živali ubrana godba. Ta mladenček si je v svojej domišljavosti bržkone postavil vzvišeno nalogo, anovske Slovence odtujiti slovenskemu narodu in tudi pravej veri. O sredstvih, kojih se je začel posluževati, spregovorimo še lahko prihodnjič. Za zdaj vas Anovčani, hočem le svariti pred tem trgovcem in njegovim sinom. Ne dajte se premotiti, ne poslušajte sladkih besedij. Ti in enaki ljudje, ki so teh prijatelji, vam ne bodo pripomogli k blagostanju, temveč pogreznoli vas še le v večjo bedo. Odločno odvrčajte vsako prilizovanje, saj veste, da volk ostane volk s vsemi svojimi lastnostmi, čeprav se prikaže čisto v ovčjej koži. Ne podpirajte njih z vašim denarjem, saj imate še dva slovenska trgovca, domačina, ki imata dobro blago na prodaj, — oni pa naj raji pobere šila in kopita, ali pa naj svojo ropotijo ponujat nosi cmureškim pragermanom in šudmarkovcem, pri katerih zajema svoj srd do Slovencev.

Iz Gradca. Če bere človek graške časopise, mora pač misliti, da so graški slovenski visokošolci pravi roparji, kajti raznesla se je po teh klepetnih listih nesramna lažnjiva vest, da so slovenski dijaki zavratno (meuchlerisch überfallen) napali nemške. — Toda kako drugačna je resnica! Trije slovenski akademiki so srečali, mirno slovenski govoreč, celo druhal nemških „buršov“ — sinov takozvanih „kultur-erhalter-jev“ iz Spodnje Štajerske. Pa glej, v hipu se pridrve te barabe, spoznaajoč slovenske fante, za njimi, vihteč palice in tuleč kakor zverine. A zgodilo se je čudo! Oče Koseski piše prav: „šest jih pade, kjer porine“, kajti tudi tukaj so kapali bledolični tenkokožni fantiči, kakor bi jih veter podiral. Opekli so se torej prav pošteno

in sramota je velika, da so se dali korporativno vseh 20 mož tako fenomenalno in škandalozno naklestiti od 3 reci treh slovenskih pestij. Ponosna pač mora biti mati Germanija nad takimi sinovi, ki ji pri vsaki priliki prisegajo, boriti se častno s svojimi nasprotniki, v resnici jih pa lopovski zavratno napadajo. Res slikovito znamenje časa.

Iz Krete poroča slovenski vojak: „Šest naših bojnih ladij dobilo je nenadoma povelje odriniti nazaj v Pulj. Ostanejo t. daj tukaj samo ladije „Wien“, „Satelit“, „Tiger“, „Leopard“, „Cyklop“ in „Blitz“. Kaj je bil povod temu nepričakovanemu povelju, ne zna nihče. Morebiti so se tudi v Avstriji naveličali za to nevhvaležno roparsko druhal brigati se i nadalje. Ne morem vam opisati, kako hudobni in do skrajne meje nevhvaležni so tukajšnji prebivalci. Mi, ki jim varujemo življenje in imetje, ki jih stražimo, da slobodno donajajo svoje pridelke v mesta na prodaj, mi nismo niti minute varni življenja pred njimi. Ne preteče nobeden teden, da ne bi ti hajduki napadli zavratno evropskih vojakov. Ni še dolgo od tega, ko so baš nas hoteli na prav premeteni način ugonobiti, a pozabili so, da imajo s štajerskimi Slovenci opraviti.

Da bi le Avstrija ne prevzela Krete v pomirjevanje in upravo, kakor svojedobno Bosno. To bi še stalo žrtev. Nikomur do sedaj ni niti najmanj znano, kedaj bode konec komediji, v kateri se šest evropskih velesil lasa za tuje koristi. Res čuditi se je treznomislecemu, da že ne preseda Evropi v tako brezpotrebni in brezvspešni zadevi žrtvovati milijone in milijone goldinarjev in življenja svojih ljudi. Za to hinavsko-roparsko druhal, katera ne pozna najmanje hvaležnosti za skazane dobrohotnosti, trošijo se milijoni, a da bi država ta denar v svojih deželah za bedo lastnega ljudstva porabila, bil bi vspeh gotov, denar bi donajal hvaležnost in blagoslov. Hvaležnost teh surovežev pa so svinčenke, s kojimi nas pozdravljajo tihotapski.

Načelniki vstašev poslali so admiralom evropskega brodovja spomenico z prošnjo, da so voljni in pripravljeni sprejeti nekaj ponujeno samoupravo (avtonomijo), t. j. da postane Kreta samostalna, ki bi plačevala vsako leto le nekaj davek Turčiji. S to pogodbo zadovoljili so se celo „Šhpakroti“ — najbolj divji del krečanskih prebivalcev. Največ zaslug za ublaženje pustošene deželice stvarja si Avstrija. Mi skoraj nismo tukaj več vojaki, temveč le še zidarji, tesarji itd. Postavljamo in popravljamo revnim param hiše, kakor bi bili zgolj stavbenški strokovnjaki, kar zopet kaže našo dobro in usmiljeno nravo in splošno spretnost. Kar smo mi v teh 8 mesecih tukaj naredili, tega bi Turki pač ne smeli nikdar pozabljati. Tukaj se res uresničuje božji rek: Lubi svojega bližnjega kakor sam sebe, — pa makar ti v zahvalo vrat zavije.

Narodno-gospodarske novice.

Splošna pridobnina po našem novem davčnem zakonu.

Piše dr. R. Pipuš.
(Dalje.)

Da bi morali vsi pripadniki davčne družbe plačati enake zneske, tega pač nikdo ne more zahtevati, ker to bi bila skrajna krivica za revnejše in gospodarski slabейše pridobninarje. Posamezni pripadniki vsake davčne družbe bodo k družbinemu prispevku donajali po donosnosti svojega, splošni pridobnini podvrženega opravila. Čegavo opravilo more nesti več dobička, ta bode moral plačati več pridobnine, čegavo opravilo pa ne more toliko nesti, ta bode plačal manje. Določiti, katero opravilo naj se obdači višje in katero manje, je glavna naloga pridobninskih komisij. Vsaka davčna družba mora imeti svojo pridobninsko komisijo.

Kakor smo že razložili, se plačuje splošna pridobnina le od opravil, ki se izvršujejo z namenom, da bi dale kak dobiček, da bi kaj nesle. Čisti dobiček, katerega da kako opravilo tistemu, ki se z njim peča, se imenuje donesek ali donos tega opravila. Donesek je to, kar opravilo nese. Opravilo, ki da kak donesek ali ga vsaj more dati, se imenuje zavoljo tega donosno. Opravilo je boljše ali manje donosno, njegova donosnost

je večja ali manjša, ako more več ali manje nesti, ako more dati večji ali manjši čisti dobiček. Vsa opravila seveda niso enako donosna, že zavoljo tega ne, ker niso enako obsežna. Pa niti opravila, ki imajo enak obseg, niso vselej enako donosna, ne nesejo enako veliko.

Prispevek vsake davčne družbe bode se na njene pripadnike razdelil po donosnosti njihovih pridobnin podvrženih opravil. Vsaka pridobninska komisija bode se morala prepričati o obsegu in povprečni donosnosti vseh njeni družbi pripadajočih opravil in bode potem vsakemu opravilu odkazala znesek, katerega bi moralo po njenem mnenju dotično opravilo plačati k družbinemu prispevku. Pridobninska komisija bode določila za vsako opravilo, ki pripada njeni davčni družbi, tisti znesek, kateri bi za to opravilo po njenem mnenju kot pridobnina bil primeren z ozirom na vsa druga opravila in na pridobnino, katero morajo plačati druga opravila. Vendar pridobninska komisija nima pravice, odkazati kakemu opravilu kateri koli znesek. Pridobninska komisija mora zneske, katere odkaze posameznim pridobninarjem izbrati iz onih, ki so v zakonu za to določeni. Ti zneski, kateri se smejo posameznim opravilom odkazati, se imenujejo davčni stavki. Zakon ima za splošno pridobnino sledeče davčne stavke 1 gld. 50 kr., 2 gld., 2 gld. 50 kr., 3 gld., 4 gld., 5 gld., 6 gld., 8 gld., 10 gld., 12 gld., 15 gld., 18 gld., 21 gld., 24 gld., 28 gld., 32 gld., 36 gld., 40 gld., 45 gld., 50 gld., 55 gld., 60 gld., 70 gld., 80 gld., 90 gld., 100 gld., 120 gld., 140 gld., 160 gld., 180 gld., 220 gld., 260 gld., 300 gld., 340 gld., 400 gld., 460 gld., 520 gld., 580 gld., 660 gld., 740 gld., 820 gld., 900 gld., 1000 gld., 1100 gld., 1200 gld., 1300 gld., 1500 gld., 1700 gld., itd. Vsak daljni stavek je za 200 gld. višji, kakor zadnji pred njim. Samo enega od teh zneskov sme pridobninska komisija vsakemu pripadniku davčne družbe odkazati. Pridobninska komisija pa ni omejena po onih zneskih, ki so odločilni za razvrščanje pridobninarjev v pridobninske razrede. Pridobninska komisija kake davčne družbe tretjega razreda sme toraj kakemu opravilu odkazati n. pr. tudi davčni davek 220 gld. ali pa 15 gld., ako se ji ti zneski za dotično opravilo zdijo primerni.

Ako ima kdo več obratovališč, ki pripadajo raznim davčnim družbam, se samo razume, da mu bode pridobninska komisija vsake teh družb odkazala za obratovališče, ki spada k dotični davčni družbi, poseben davčni stavek. Pa tudi če pripada več obratovališč isti davčni družbi, mora pridobninska komisija za vsako obratovališče določiti poseben davčni stavek. Pri tem ne pride v poštev, ali so razna obratovališča deli istega podjetja, istega obrta, istega opravila, ali pa služijo vsako drugemu, čisto različnemu in samostalnemu opravilu. Tudi to ne pride v poštev, ali je prvo obratovališče odvisno od drugega ali ne. Samo tedaj, če so razna obratovališča istega opravila v isti davčni občini, jim odkaze skupni davčni stavek. Mlinarju, ki ima v prvi hiši mlin, v drugi pa prodajalnico za moko, bode se posebni davčni stavek določil za mlin, in poseben davčni stavek za prodajalnico. Ako želi kdo, ki ima več obratovališč, da bi se mu za vsa obratovališča odkazal samo eden skupni davčni stavek, mora zato vsaj 6 mesecev poprej prositi, predno se začne prihodnja priredbena doba. Na drugi strani se pa odkaze različnim opravilom istega pridobninarja samo eden davčni stavek, ako se izvršujejo vsa opravila na istem obratovališču. Pekarji, ki v svoji prodajalnici za kruh tudi žganje prodajajo, bode se samo eden skupni davčni stavek odkazal. Pridobninar pa sme zahtevati, da pridobninska komisija določi, koliko pride od tega skupnega davčnega stavka na vsako posamezno njegovo opravilo. Pridobninska komisija sme pa tudi brez posebne prošnje določiti.

Ako je več obratovališč istega pridobninarja v tako tesni zvezi, da se donosnost vsakega obratovališča posebej ne da lahko določiti, in da je vsled tega tudi težko, vsakemu obratovališču odkazati poseben davčni stavek, se sme takim obratovališčem, tudi če so v raznih davčnih občinah, odkazati skupni davčni davek, ki se potem primerno razdeli na vsa obratova-

lišča, katerim se je skupaj odkazal. Mesarju, ki ima zunaj mesta klavnico v mestu pa mesnico bode težko odkazati dva davčna davka, ker se donosnost klavnice same ne da dobro določiti. Njemu bode se toraj odkazal samo eden davčni stavek, isti pa primerno razdelil na klavnico in mesnico.

Davčni stavek, katerega odkaže pridobninska komisija kakemu opravi, velja za prihodnji dve leti, t. j. za prihodnjo priredbeno dobo. Ker se davčni stavek odkaže za dve leti na enkrat, je jasno, da se pri določevanju davčnega stavka ni mogoče ozirati na vse spremembe, ki se izvršijo pri kakem opravi. Pridobninska komisija določi davčne stavke po povprečnem obsegu in po povprečni donosnosti vsakega opravi v zadnjem letu pred novim prirejanjem pridobnine a to leto se računi od 1. malega srpana do 30. rožnika.

Za prvo priredbeno dobo t. j. za leti 1898. in 1899. bode se sedaj morale pridobninske komisije ozirati na povprečni obseg in povprečno donosnost vsakega opravi v času od 1. malega srpana 1896. do 30. rožnika 1897. Pri opravih, ki se še ne izvršujejo celo leto, se določi davčni stavek po povprečnem obsegu in povprečni donosnosti tistega časa, kar se opravi že izvršuje. Kar se je pri kakem podjetju ali opravi predrugačilo še le po zadnjem rožniku, ki je pretek pred priredbeno dobo, in do novega prirejanja pridobnine, na to bode se oziralo še le pri novem določevanju davčnih stavkov, to bode pomenljivo še le za visokost davčnih stavkov prihodnje priredbene dobe, ako je sploh važno za obseg in donosnost opravi, in vsled tega za visokost pridobnine. Vsled tega bode tudi pridobnina vsakega opravi obe leti priredbene dobe enako velika, ali vsaj blizo enako velika, akoprav se je morda obrt ali drugo opravi, od katerega se plačuje pridobnina v teku teh dveh let razširil, ali pa zmanjšal.

Pri opravih, ki se izvršujejo brez znatne glavnice, pri katerih je donesek skoraj izključno le sad, zaslužek osebnega truda, se sme odkazati največ za tri stopinje nižji davčni stavek, kakor bi bil sicer za to opravi z ozirom na njegovo donosnost primeren. Taka opravi so n. pr. opravi zdravnikov, živinozdravnikov, zasebnih učiteljev, babic itd. posebno, ako se ta opravi opravi brez pomagajev.

Ko je pridobninska komisija vsem pripadnikom davčne družbe odkazala davčne stavke še ni določeno, koliko pridobnine bode moral plačati vsak posamezni pridobninar, pač pa je določeno razmerje, v katerem bodo med seboj zneski, katere bodo morali posamezni pripadniki družbe plačati prihodnji dve leti na pridobnini. Ako je pridobninska komisija prvemu obrtniku odkazala davčni stavek 6 gld., drugemu davčni stavek 12 gld., tretjemu pa davčni stavek 36 gld., je toliko gotovo, da bode moral prihodnji dve leti drugi obrtnik plačati po dvakrat toliko splošne pridobnine kakor prvi in po trikrat toliko kakor drugi obrtnik. Ni še pa gotovo, da bode prvi obrtnik prihodnje dve leti plačal po 6 gld. splošne pridobnine na leto, drugi po 12 gld., tretji pa po 36 gld.

Vsi davčni stavki, ki so se odkazali pripadnikom kake davčne družbe, se seštejejo. To se zgodi za vsako leto posebej. Znašajo davčni stavki vseh pripadnikov davčne družbe skupaj ravno toliko, kakor prispevek te družbe, bode znašala pridobnina vsakega pripadnika te družbe za tisto leto, za katero se račun napravi, ravno toliko, kakor kaže njemu odkazani davčni stavek. Znašajo pa davčni stavki vseh pripadnikov davčne družbe skupaj več, ali manje, kakor prispevek te davčne družbe, mora se vsak davčni stavek za toliko odstotkov znižati ali povišati, za kolikor odstotkov je skupni znesek vseh davčnih stavkov te davčne družbe višji ali nižji, kakor prispevek davčne družbe. Na ta način se šele najde znesek, katerega bode moral vsak pripadnik davčne družbe dotičnega leta plačati na splošni pridobnini.

Prispevek neke davčne družbe za leto 1898. in za leto 1899. znaša 12.000 gld. skupni znesek vseh davčnih stavkov, ki so se odkazali pripadnikom te družbe, pa znaša 12.371 gld. 13 kr., toraj za 3% več kakor družbeni prispevek. Za-

voljo tega bode se davčni stavek vsakega pridobninarja itd. družbe za 3% znižal. Pridobninarji, katerim so se odkazali davčni stavki 4 gld., 6 gld., 15 gld., 21 gld. itd. toraj v tej družbi leta 1898. na splošni pridobnini ne bodo plačali teh zneskov, ampak zneske 3 gld. 88 kr., 5 gld. 82 kr., 14 gld. 55 kr., 20 gld. 37 kr. itd.

Književnost.

(Skladni koledar za leto 1898) Ravno kar je izišel edini slovenski skladni koledar za leto 1898. Dobiti je pri založniku Dragotin Hribarju v Celji in po vsih slovenskih bukvarnah komad po 60 kr., s pošto 10 kr. več. Če se jih naroči več skupaj, odpade poština. Skladni koledar je jako okusno izdelan, zato služi poleg praktične potrebe tudi za okrasek stene. Priporočamo ga najtopleje vsim slovenskim pisarnam, zasebnikom in podjetnikom.

Razne stvari.

(Kdo je Bismarck?) Naši avstrijski Germani, ki hočejo povsod biti še bolj nemški nego Prusaki sami, preštudirali so že davno vsako gubo na Bismarckovem obrazu, saj ni nemškutarskega hleva skoraj več, kjer ne bi visela slika tega njihovega boga. Drugače pa ga poznajo doma, v nemškem cesarstvu. Nek pruski častnik piše, da je izpraševal svoj oddelek vojakov, kaj vedo o Bismarcku. Iz med 66 vojakov jih 22 tega imena še nikoli slišalo ni, med ostalimi so znali nekateri, da je Bismarck pridigoval, da je bil hraber vojak, kojega je cesar odlikoval, da je delal politiko, večina je trdila, da je že zdavno umrl, eden je pravil, da je že sicer neke slišal o njem, a že zopet pozabil, med tem, ko je bilo zopet drugemu le znano, da je Bismarck iz cesarske rodovine, ki je prišel 1. aprila na svet.

(Zaplenjen vlak.) Pretečeni teden hotel je ravno kar vlak od postaje Argencenil na Francoskem odpihati, kar ga zadržal eksekucijska komisija ter ga zarubi z vsem kar je v njem in na njem. Spremljajoči železniški uradniki in potniki so seveda nasprotovali, a malo je po magalo. Omenjena železnica je zasebna last nekega podjetnega društva, ki je bilo svojedobno obsojeno, nekemu izplačati 254 frankov, a ni bilo "pri mošnji".

(Nasledki za "Sedanfir".) Pri neki banki v Bruslju služili so pod francoskim ravnateljem trije nemški uradniki. Dne 2. sept. t. l. prišli so ti trije Germani zjutraj v pisarno s cilindrom i frakom, hoteč s tem žaliti francoskega narodnjaka — ravnatelja. Ko jih ta vpraša, kaj pomeni ta slovesni nastop, odgovorijo mu: "Danes praznujemo spomin zmagi pri Sedan" (v kateri so Nemci premagali Francoze). Čez nekaj dni po kliče ravnatelj te tri Nemce, sprejme jih z besedami: "Nedavno ste vi praznovali dan pri Sedan, danes pa praznujem jaz spomin na vojno pri Jeni ter spominjajoč se slavnega Napoleona, vržem vas vse tri čez prag!" In morali so "odpluti".

(Za ljudsko pomnoženje.) Na Francoskem pojema od leta do leta število prebivalcev. Da se temu v okom pride, stavi je predsednik nekega departementa naj plačuje država vsakemu očetu, ki nima nad 2400 frankov letnih dohodkov za vsakega otroka, ki ga dobi nad tri, po 50 frankov na leto. Predlog so vsestransko odobrili in sprejeli.

(Solze za zdravilo.) V Perziji rabijo baje solze za zdravilo. Ako imajo pogreb, dobijo vsi vdeleženci snažne bele rute, s kojimi si brišejo oči. Po pogrebu oddajo tako napojene rute duhovniku, kateri jih ožme v steklenice, a to je vspešno zdravilo.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so od 15. oktobra do 5. novembra poslali: Podružnica v Slov. Gradcu 12 gld. 66 kr. — Č. g. J. Menhart, kapelan ormoški, 3 gld. 5 kr., nabrane na trgatvi g. dr. Omulca na Litmerku. — G. dr. A. Mihalič v Ljutomeru iz nabiralnika v kavarni pri g. Seršenu 7. gld. 60 kr. — Č. g. Jos. Černko, župnik v Vuhredu, 25 gld., namreč 16 gld. 58 kr. udnine. 5 gld. 42 kr. iz nabiralnika v Marenbergu in od vesele družbe pri Sv. Ožbalu 3 gld. — Slavna posojilnica v Žužemberku, 10 gld. — Po. g. Amaliji Društvo ženska podružnica v Gorici 100 gld. — G. Eg. Jeglič na Selu pri Lescah iz nabiralnika 2. gld. 48 kr. — Podružnica pri Sv. Ivanu pri Trstu po g. Ant. Trobecu 100 gld. — Francika Šmid na Gašterju pri Kranju iz nabiralnika 5 gld. — Moška podružnica v Celju 1 gld. 30 kr., katere so zložili "durakisti in marjašci" pri Lemežu v Celju. — Slovenski častnik nabral v veseli družbi 2 gld. 23 kr. — Izgledno delavna šentjakobsko trnovska ženska podružnica v Ljubljani 647 gld. 79 kr. — Prisrčna zahvala vsem dobrotnikom! — Za lepo Vrhovnikovo knjižico "O stoletnici Vodnikovih, Lublankih Noviz" je družba prejela lepo svoto 336 gld. 48 kr. Bog živi tudi te podpiratelje naše mladine, katerih imena se o priliki razglasijo, in blagoslovnega gospoda pisatelja te knjige. Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Loterijske številke.

Trst 6 novembra 1897: 87, 61, 68, 21, 26
Linc " " " 73, 41, 22, 23, 60

Koledar.

Petek (12.) Martin, p. m. — Sobota (13.) Stanislav K., sp. — Nedelja (14.) 23 pobinkošna. Mena, m. — Ponedelj. (15.) Leopold, vojvoda. — Torek (16.) Otmar, op. — Sreda (17.) Gregor škof. — Četrtek (18.) Posv. baz. sv. Petra in Pav. — Zadnji krajec dne 17. ob 3. uri 0 m. popoldne.

Sejmi.

Dne 13. nov. v Poličanah (za svinje) in Studenicah. Dne 15. nov. na Vranskem, v Arvežu, Poličanah, Središču, in Radgoni. Dne 17. nov. v Imenem (za svinje). Dne 18. nov. na Bregu pri Ptuj (za svinje). Dne 19. nov. v Ljubnem, Ivniku, pri Sv. Jurju ob Pesnici, v Rušah, na Gornji Polskavi, v Podsedri in Slov. Gradcu.

Neprekosljivega učinka je

Tanno-chinin tinktura za lase.

Okrepčuje in ohranjuje lasišče in preprečuje izpadanje las. — Cena 1 stekl. z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zaloga

lekarna pri Mariji Pomagaj M. Leustek
v Ljubljani,

Resljeva cesta šte. 1, poleg mesarskega mosta.

Zaloga vseh domačih preskušanih zdravil, katera se po časopisih in cenikih priporočajo. Pošilja se na vse strani z obratno pošto. (210) 10—5

Naznanilo in vabilo.

Slavnemu p. n. občinstvu tem potom najljudneje naznanjam, da bodem v nedeljo dne 21. novembra t. l. otvorila novo gostilno v svoji novi hiši v Trbovljah.

Potrudila se bodem postreči slavnemu občinstvu z najboljim, kar ponujeta kuhinja in klet.

Točila bodem le pristno in naravno vino, domačo slivovko in brinjevec in vedno sveže pivo, ter skrbela za dobra in okusna jedila; vse po nizki ceni.

V mnogobrojen obisk najljudneje vabi in prosi

Terezija Polakova,
(259) 1 gostilničarka in veleposestnica.

Občni zbor

konsumnega društva

za Frankolovo in okolico

ima svoj občni zbor

v nedeljo dne 14. t. m. ob 3. uri popoldne
v hiši Krempuša na Frankolovem.

Dnevni red:

Polaganje računa in nastavljenje novega prodajalca.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Gospodična

ki zna dobro kuhati in vsa ženska ročna dela želi vstopiti pri kaki boljši slovenski družini na Štajarskem. Ponudbe pod M. Ž. poste restante Ljubljana. (256)

Lepa soba z razgledom

na ulico in na novo opravljen odda se takoj v najem v Graški ulici št. 12. I. nadstropje. Eventualno tudi z 2 posteljama. (258)

Prodaja se

prostovoljno velik vrt (zda hmelišče) v obsegu 2 1/2 oralov tik glavne ceste nasproti farne cerkve na najlepšem prostoru v "Žalskem trgu". To zemljišče ima krasno lego in zelo ugodno za razne stavbe, posebno pa za prodajalno, gostilno ali katere druge obrti. Isti posestnik p. n. ob enem tudi 3 travnike (6 oralov) blizu Zalca v prodajo.

Podrobnosti se izvedo v trgovini gospod.

(248) 3—3

Širce v Grižah pri Celji.

Zobozdravniško naznanilo.

Dr. J. Riebl

ordinira vsaki dan za zobobolne v lastni hiši.

Vrtne ulice (Gartengasse) št. 9 v Celji.

Plombira in ustavlja umetne zobe in zobovje z zlato itd., tudi brez potrebe vunjemanja, ne ovira žvečenje, ne govorenje, garantuje za na popolnejšo izvršitev, enako najboljšim dunajskim delom. Izdira zobe brez bolečin po volji v plinovi veselni narkosi, pa odstrani zobne bolečine tudi brez izdiranja. (5) 12—11

Zaloga narejenih oblek za gospe in gospodične v Celji

Graška cesta (Grazerstrasse) 4.

Najnovejše in najboljše blago v
velikanski izbiri po najnižjih
cenah.

Ženski jopiči, z kožušnimi obšitki in
brez njih, zimski-empire-plašči, čepice,
naramni ovratniki, kakor tudi zgotovljene
krznine (kožuhovine), ženska krila v
mnogih barvah in vrstah, volnene jope
(bluze) v mnogobrojnih izvedbah.

Po doposlanih merah najatančnejša izvedba.

Spoštovanjem

(247) 5-3 Karol Roessner.

Dragi bralci „Domovine“!

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. ob-
činstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na
debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridel-
kov, kakor: hmelj, oves, pšenico, rž, ječmen,
jabolke, hruške, divji in pravi kostanj, belice,
(Preiseler) mališno štopo, suhe gobe, maline,
bezgovo gobo, mecesnovo gobo, želod vsake
vrste itd., sploh vse deželne pridelke po naj-
višjih cenah in tudi

strd ali med vsako množino po

najvišjih cenah.

(159) 52-16 z velespoštovanjem

Anton P. Kolenc

„Pri dobrem pastirju“!

V vsakem poštno-oddajnem okraji, v vsakej fari
in po potrebi v vsakej občini, nastavi se razum-
na, delavna in zanesljiva oseba kot

zaupni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim postranskim zasluzkom od
nekega, mnogo let obstoječega, avstrijskega pod-
jetja prve vrste. Pismene ponudbe pod „V. u. G.“
Gradec, poste restante. (137) 26-19

Trgovskega pomočnika

posebno dobro izurjenega v trgovini z
železom in usnjem, išče

Ludovik Smole,

(244) 3-3

Sevnica.

V najem

se da lepa trgovska hiša

z jednim nadstropjem z lepo trgovino, stanovanjem in
vsemi k trgovini pripadajočimi poslopji in magacini.
Poleg vrt in hlevi. Trgovina je občeznana kot jedna
najboljših. Več se izve pri

oskrbništvu grašč. ne Žusem (Süßenheim)

(244) 3-3

p. Loka pri Žusemu.

Umetni mlin na valjarje

pri Sv. Petru v Savinjski dolini

je zelo ceno in pod jako ugodnimi plačilnimi pogoji
prodati ali v najem dati.

Pojasnita daja njegov lastnik J. Metz, Dunaj
3/4 Unt. Donaustrasse 9. ali pa pri Sv. Petru v Savinjski
dolini. (255) 3-2

Učenca

s primerno šolsko oliko sprejme takoj
v učenje

Ivan Peteršič

(249) 3-3

trgovec v Ptuj.

Dr. Franc Jurtéla

naznanja, da ima svojo odvetniško pi-
sarnico v Ptuj, v novem hramu „Po-
sojilnice“, Florijanske ulice šte. 2,
I. nadstropje.

Na Ptuj, dne 2. novembra 1897.

(252) 3-2

Na prodaj

je v Šoštanj, v trgu tik vode Pake, hiša in veliko gos-
podarsko poslopje, do zdaj „barvarija“ z drugimi po-
trebnimi pripravami.

Cena in pogoji se zvejo pri posojilnici v Šoštanj.
(238) 3-3

Pravi trpotčev sok je jedino oni, ka-
teri se pripravljajo v lekarni pri Zrinjske-
mu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg 20.
Trpotčev sok nepresekno deluje pri
vseh prehlajenih dušnih organov, ter je
najboljše sredstvo za prsni katar, ka-
šel, prsobil, hripavost in vratobol. Tu-
di zastarani kašelji se s tem zdravilom v
najkrajšem času dá odpraviti; bolniki
dobijo tek za jelo, lahko spijo in na ta
način hitro okrevajo — Izmed mnogih
zahval navajam tu samo naslednjo:

„Velecenjeni gospod lekarnar!

Pošljite mi še tri steklenice Vašega
izvrstno delujočega trpotčevega soka:
potrebujem jih za moje poznanke. Jaz
sem od dveh steklenic od neznoznega
kašlja popolnoma ozdravel. Hvala Vam.
Priporočal bom ta zdravilni sok vsem
prsobilnim. S spoštovanjem — Rudolf
Ausim. Na Dunaji, 20. marca 1897.“

Pazi naj se toraj, da je na vsaki ste-
klenici varstvena znamka t. j. slika bana
Nikole Zrinjskega, kajti samo oni je pravi
trpotčev sok, kateri nosi to varstveno
znamko. — Cena steklenici s točnim opi-
som je 75 kr. — Razpošilja se vsaki dan
s pošto na vse kraje in sicer proti pred-
plačilu (priračunši 20 kr. za zametek) ali
pa po poštne povzetju. — Ceniki raz-
novrstnih domačih preskušanih zdravil
se razpošiljajo na zahtevo zastoj in
poštne prosto. Lekarna pri Zrinjske-
mu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg
šte. 20. 30

J. N. Petersšič, Ptuj

nasproti velike vojašnice

(Ungerthorgasse št. 6) zraven pošte

trgovina knjig, papirja, galanterijskega in norimberskega
blaga, pisalnega in risalnega orodja,

priporoča p. t. pisarnam, č. duhovščini g. uči-
teljem, slav. občinam, slav. krajn. šol. svetom,
slav. društvam, kakor vsem gosp. trgovcem in
slav. občinstvu svojo novo veliko zalogo vsa-
kovrstnega papirja za pisarne, pisma, risanje
in zavijanje, raznovrstno barvanega svilnatega
papirja (za cvetlice), za vezanje knjig itd.

Zalogo raznih sedaj novo upeljanih pisank
in risank, dobrih svinčnikov in angleških peres.

Nadalje priporoča zavitke za pisma raznih
velikosti in barv, peresnike, črnilo, tablice, čr-
talnike, radirke, krede, gobice, pušice in škat-
le za peresnike, torbice, knjižice za beležke,
trgovske knjige, pečatni vosek itd. po najniž-
jih cenah. Posebno lep izbor papirja in zavit-
kov v mapah in elegantnih škatljah (kasetah).

Najbolje strune za citre, gosli, kitare in
tamburice. Velik izbor tintnikov, albumov in
okvirov za fotografije, spomenice, žepne nože,
mošnjice za denar, vsakovrstne pipe, izpre-
hodne palice in vseh drugih v galanterijo spa-
dajočih predmetov.

Nadeja se, da me bode slav. občinstvo
v mojem novem povzetju vsestransko podpi-
ralo, beležim

(253) 3-2 z velespoštovanjem

J. N. Petersšič, Ptuj.

Med. doktor Alojzij Praunser

okrožni in praktični zdravnik celjski

uljudno naznanja, da sedaj tudi
oskrbuje zobe in cela zobovja s
kaučkom in v razne kovine.

(231) 10-3

IVAN REBEK

umetni in stavbeni ključar

v Celji

Poljske ulice 14, (Feldgasse) v lastni hiši.

Priporoča se prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu za vsa v njegovo stroko
spadajoča dela pri stavbah hiš in drugih poslopjih, osobito za cerkvena dela, katera
se najlepši krasijo z lepim in umetnim ključavničarskim delom, kakor n. pr. kovane mreže
za okna, različne okove za vrata, kovane predaltarske, nagrobne in vrtno ograje, različne
svetilnike. Izdelujem železne vrata vseh slogov, različna štedilna ognjišča, katera imam
tudi v zalogi.

Napeljujem vodovode in strelovode, hišne telefone in telefone. Prevzamem tudi
vsa železna konstrukcijska dela bodi si: strehe, stopnice, cvetličnjake itd. itd.

— Vse po najnižjih cenah. — (40) 21

Načrti in proračuni brezplačno. — Za dobro delo jamčim.

Narodna trgovina

manufakturnega blaga

v „Narodnem domu“ v Celji

priporoča slavnemu občinstvu

svojo veliko zalogo različnega sukna, modnega

kramarskega blaga z zagotovilom solidne in

poštene postrežbe.

Svoji k svojim!